

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

és

Kiadóhivatal:

Eötvös, Simonffy-ház,
a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Eszmény és opportunizmus.

Budapest, február 21.

(L.) Nagyon furcsa idöket élünk itt Magyarországon. A parlament tegnapi napja megmutatta ezt úgy, hogy élesebben megmutatni soha nem lehet.

Itt ül kényelmesen, örökké mosolygó kerek arczával a bourgeois prototipusa, a megtestesült számemember, Wekerle Sándor, mellette a mérnök és az örök adminisztrator Hieronymi és mint egy borzasztó paragrafusörzö tüzokádó sárkány, Szilágyi Dezső. Velük szembe áll, corybantesei által környezve, egy magas, karsu férfi, még majdnem ifju s férfi kora virágában; tekintete mint Cleopátráé, hangja Calypsoé.

A három festes, terjedelmes bourgeois, a föld kerektségén a legszárzabb hivatással: idealista. És a karsu Alcibiades, kinek comparsesei oly éktelen lármát visznek véghez, mintha az imént rajtuk, és nem a házasságjogi törvényjavaslaton követte volna el famózus viccét a darabonkint való farklevágásról, ő opportunista.

Igen, Apponyi Albert gróf, kinek máskor a nemzeti aspirációk soha elég forrók nem lehettek és elég messzi nem terjedhettek, aki a szabadelvűségben bátran és vakmerőn átugrott minden korlátot, hogy Magyarország nemzeti és szabadelvű állam legyen, — ma ugyan ez az Apponyi Albert gróf politikai

apostoljárásai közben Damaszkuszba érkezve, azt a nyilatkozatot tette, hogy ő rá nézve nem az a mértékadó, amit a doktrina eszményképen állit fel, hanem ami keresztülvihető. Kényszert senkire nem ró, békétlenséget nem okozhat!

Ő, a nemzeti párt rajongó és körülrajongott vezére, a polgári esketők s anyakönyvvezetők alkalmazása ellen főérvnek hozza fel, hogy a pópák és a tót Hurbanepigonok, akik ugyis halálos ellenségei a magyar állameszmének, megfognak haragudni, a miért kiveszik kezükből a hatalmat, melyet az anyakönyvek vezetése és az esketés ad nekik a nép lelke felett.

De az Istenért, hova jutott ez a viruló, magas röptü szellem, ez az éles disztigváló képesség, ez a hatalmas retorika, ez a még leghevesebb politikai ellenfelei által is gazdag államférfiúi talentumnak, hazafias léleknek elismert, csodált idealis ember?

Tán kétszer kettő — öt? A magyar nemzet lelkét, szivét, engedelmességét csakugyan az államellenes pópa, a pánszláv pásztor tartsa kezében? Ha a kötelező polgári házasság mellett más argumentum nem szólna, mint az, hogy az állam legyen az, akit minden állampolgár mérvadónak ismerjen el a bölcsönél, a házasságnál és a koporsónál, — már akkor is kellene, hogy a nemzeti szabadelvű államférfi Apponyi legyen a reform legtüzesebb apostola.

No de hallotta a két szónoktól, kik közvetlen előtte beszéltek, Weszter Imrétől, a ki elvtársa és Deák Ferenc iskolájának kipróbált veteránja és Wlasits Gyulától, ettől a szeretetreméltó, közkedveltségü fiatal tudóstól, az emberiség legmagasabb eszményeiért lelkesedett elragadt szónoktól egész enciklopédiáját a természetes, emberi, filozófiai, jogi és gyakorlati politikai argumentumoknak, melyek mind az állami házasságjog és a kötelező polgári házasság mellett szóltak. Ugy tett, mintha nem hallotta volna őket s gyöngé, sánta alakoskodásokat hozott elő, melyek már előre ad absurdum meg voltak cáfolva.

Apponyi Albert azonban lángelme, és egy lángelmének sokat meg lehet bocsátani: ő nem akar oly utakon haladni, melyeket mindenki jár: ő a maga módja szerint akarja népét boldogítani. Jó, Apponyi legyen lángész, és lángésznek sok szabad, még az is, hogy klerikális legyen. De akkor bátran ki kell mondania: klerikális vagyok; de nem szabad éppen abban a pillanatban, mikor az egész nemzet eszményi liberális fellendülésével ellentétbe helyezi magát és a közvélemény forró óhajának opponál, a félreismert lángészt, az üldözött martirt játszani és folyton azt kiáltani: én liberális vagyok; nem szabad a hamis liberalizmusnak ezt az álarcát még akkor is feltenni, mikor az 1868. törvénynek a vegyes házasságból szár-

A „Debreceni Ellenőr“ tárcája.

Egy dal felett.

Elrejtve egy könyvben
Egy lapra találtam,
Tele szívvél régen
Reá egy dalt írtam.
És ma minden vonás:
Egy fájó sohajtás.

Tele szívvél régen!
És ma a levélre,
Hull fájón, csendesesen
Szemem forró könnye.
Hull-hull s egyre támad
Szívemben a bánat!

Minden nappal, éjjel
Lelkemen vonul át,
Hisz szívem vérével
Írtam minden sorát.
Minden kis betűje:
Bevésve örökre.

Halványak a sorok!
— Magam is azóta
Sokszor megakadok
Tüskébe, bokorba.
Mégis tovább megyek,
Csálódok — feledek.

Viszem én, viszem én,
Mit a sors reám rótt,

És te csalta remény!
Csálód a rajongót,
Ragyogó sugárral,
Csálfa délibábbal.

Fáradt vagyok, fáradt!
Ábránd, remény foszlik,
Szívem üres maradt,
Lángja heve oszlik.
Csak egy kicsi dalba
Él elröpült álma.

Megöntözöm könnyel,
A hit, reményt sorba,
A mit tele szívvél
Ültettem a dalba.
És mint kőszá álmot
Kitépek a lapot.

Debrecen, február 19.

Vértessy Ida.

Bőjti prédikáció.

Elhangzott a utolsó csárdás végső üteme, kialudtak a báltermek lángjai, a csuszamlós padlót gyűrött táncrendek, csipke és gageszövetek foszlányai, elhervadt csokrok s összetiprott szalagok borítják.

A talpingerlő rythmusokat a vallásos áhitat mélabus szolozsmái váltják fel, a báltermek lángjai helyett a szentegyház komor fényén akad meg a szem, a csuszamlós padlón nem lejt többé bo'dog gondtalansággal a kéj-

től bizsergü talp; ahelyett hideg és kemény márványkövön kinlódik a reszkető térd; nincs táncrend — csak imakönyv; csipke, csokor és szalag számúzza van a töviskorona előtt.

Térdeljenek és imádkozzatok!
Ha volt szívetekben könnyelmü, léha érzelem, addig verjétek kebleiteket, míg elszáll alóla: ha szemeitek kéjsóváran tekintették a hus gyönyöreit — süssétek most le mélyen s vessetek egy pillantást az enyészet örvényébe. Engedjétek a tülbé hatolni a bűnbánat metsző sóhaját, az önvad lélekriasztó dörögését, hadd üzze ki onnét a hevült ajkak lágyan suttogó csábszavait!

Vezekeljétek! Sóhajozzatok! Imádkozzatok!

Nézzétek azt a kuszá t haju, öszbeesavarodó férfit, a kinek arcán az elzüllöttség kezdi vonni barázdáit.

Nem térdel, ajka mozdulatlanul s szeme mereven tekint a semmibe.

Vagy igen! Lát — látja magát egy fényes palota egy fényes termének óriási tükrében; viruló ifju arc, az ifjuság nem gyáva mohával göndör sötét fürtök — kifogástalan termet melyen a báli öltözék délcégen feszül meg: öneégült mosoly az ajkon. — — —

— Azok a jó barátok, azok a szép leányok! Nagy vagyon, fényes név — s aztán a festett papirlapok, a festett női arcok s a festett világ mögött — a vigyorgó semmisség!

A papirlapok rosszul festettek, s a többi festék megtette a magát, hogy a vagyon- és név tündöklő máza lekopják ő róla.

mazó gyermekek vallására vonatkozó rendelkezéseinek megváltoztatása ellen van, amely megváltoztatás nagy ritkaság a fogalmak terén — liberális, és egyúttal kellemes lenne a katolikus egyháznak.

Egy Apponyinak nem szabad a Polonyiak színvonala alá süllyedni és a liberálisizmus álarca alatt a szabadelvű eszméket csúffá tenni.

Apponyi Albert grófnak tegnap választania kellett: vagy egészen Deák, vagy Vajai István; ez utóbbit választotta. Nagyon rosszul választott

— Országgyűlés. Emelkedett hangulatban folytatta tegnap a képviselőház a kötelező polgári házasság vitáját. Évek óta oly népes nem volt a parlament, mint e vitában. Személyes motívumok ma kevésbé vegyültek a tárgyalásba.

Az egyházpolitikai vitát Veszter Imre, a nemzeti párt kiváló tagja nyitotta meg valódi szabadelvű szellemtől áthatott lelkes szónoklattal, mely ép oly kedvező hatást tett a ház liberális többségére, a miy kínos benyomást tett a nemzeti pártra. Midőn arra a veszedelmre hívta föl a nemzet figyelmét, a melylyel a reakcióval szövetséget ultramontánizmus fenyegeti az országot, percekig tartott a taps és éljenzés, az egész szabadelvűpárt, a függetlenségi párt és a függetlenségi és 48-as párt nagy része — élén Jusch Gyula elnökkel — tüntetőleg helyeselt.

A másik kiemelkedő szónoklata a tegnapi napnak a Wlassich Gyuláé volt. Mint kiváló jogász valószínűleg játszott a kötelező polgári házasság ellen fölhozott ugynevezett argumentumokkal s fényesen bizonyította, hogy a szükségbeli házasság viszonyaink között mily silány alkotás volna, mert csupán az átmeneti állapotokat volna képes teremteni. Szépen kifejtette, hogy a kötelező polgári házasság kérdését maga a legilletékesebb fórum, a parlament mennyire megérlelte; hivatkozott Horváth Boldizsára és Deák Ferencre is, kik szintén elítélték a fakultatív polgári házasságot; kifejtette továbbá, hogy csupán a házasságkötés kötelező formája biztosítja a házassági jog egységét; majd fényes dialektikával polemizált Polonyi Géza beszédével.

Apponyi Albert grófra délután 1 óra

Ismeritek az esés törvényeit ugy-e? Minél lejjebb hull — annál rohamosabban esik.

Név és vagyon után elhullott az önbecsülés és csakhamar a becsület is; — és most itt van az utolsó előtti stáción — mielőtt neki megy a morajló haboknak.

Ott közelében kuporog egy vén asszony; keze gépiesen számolja a rózsafűzér gyöngyeit, ajka szüntelenül mozog, s szemét a földre sűti, csak néha néha emeli azt szomszédjára, mintha látni akarná, vajjon az is imádkozik?

Pedig ha tudná, ha ráismerne?

De az nem lehet! Mikor őt ismerte, akkor még gyönyörű, szőke fűrtű leánygyermek volt, egy külvárosi iparos egyetlen leánya, a ki anyja halála után támasza, vigasza volt.

Igen, az anyja halála után. Ti tudjátok, mi az anya? A megkötő talaj, mely nem enged, hogy a lengő szél elkapja szívéből s gyökerestől tépje ki a belőle fakadt virágot.

Mikor a talajt elpusztítja az elemi csapás, a virágot kitépi a kőszáz szél, a szárnyas vihar ölébe kapja, neki viszi a dögletes mocsátnak.

Ő is a talajból kitépott virág lett — szomszédja volt a kőszáz szél, éhség és élvágy a vihar, mely a förtelmes mocsárba dobta, ahonnan ki nem emelkedhetett többé soha.

Ime! a kőszáz szélből egy megtört lehellet, egy halálra készülő utolsó sóhaja lett s a felkapott virág elhervadt, szenyben felfröng mellette a könnyörtelen, fagyos márványon.

kor került a sor. A szabadelvű párt is udvariasabb figyelemmel hallgatta őt, mint a nemzeti párt Vesztert. Beszéde újat nem tartalmazott. Kijelentette, hogy az egységes házassági jogot és biráskodást elfogadja, de kínos hangulatot fogta el a házat, midőn kijelentette, hogy a kötelező polgári házasságot nem fogadhatja el „legalább ez időszereint”. Veszter s Wlassics kiváló beszédeivel szemben azt jegyezte meg, hogy nem doktrinér értekezéseket kell tartani a polgári házasságról, hanem gyakorlati politikát kell csinálni. — Ő maga azonban fölvonásokat tartott ama tanulmányairól, a melyeket az utóbbi hetekben — a lapok híre szerint — az egyetemi könyvtárban tett. Soha még meg nem esett Apponyival, az a mi tegnap megtörtént: a hallgatóság a megszökött.

— A gyermekek vallása. Az egyházpolitikai törvényjavaslatok sorában az utolsót, mely „a gyermekek vallásáról” rendelkezik, tegnap vette tárgyalás alá a képviselőház közoktatásügyi bizottsága. A Budapesti Hírlap ezt következő megjegyzéssel közli: Protestáns körökben, mint tudva van, aggályokat keltettek eme javaslatnak némely rendelkezései. Tudomására hozták az illető körök aggályait a kormányhoz is, minek folytán, ismételt értekezések után, amint bennünket értesítetek, a törvényjavaslat lényeges módosítását határozták el és pedig a protestáns részről kifejezett aggályok eloszlatására alkalmas irányban. Ki fog mondatni, hogy a törvényjavaslat rendelkezései, nevezetesen az, hogy a házasság megkötésénél gyermekek, csakis a vegyes házasságoknál nyerne alkalmazást; továbbá ki fog hagyni az a rendelkezés, mely szerint a házasság megkötése előtt egyeztetni kell a születeendő gyermek vallására nézve; e helyett azt veszik fel a törvényjavaslatba, hogy ily megegyezés történetik a házasság megkötése után, az ill-ő gyermek születéséig. Ezeket a módosításokat a közoktatási bizottság ülésén a bizottság egyik tagja fogja javasolni.

— Külföldi hírek. (A német császár Bismarcknál.) Annak az emlékezetes ünnepiségnek, melynek első része Bismarck hercegnek Vilmos német császárnál tett látogatása volt, hétfőn játszódott le a második része t. i. Vilmos császár visszaadta a látogatást és

A fény és az árny összeverődik e csarnokokban. Kínos sóhaj és reményteljes óhaj együtt száll a magas kupola felé, a mocsár büze összevegyül a kábító Ylang-Ylang illanó párájával . . .

Vigyázzatok a levegőre, melyet beszívotok! Ti lányok, ti fiatal asszonyok, ne engedjétek a kóválygó csirákat kebletekbe jutni.

Te ifju gyermek, a ki lezélőszőr jössz e helyre, hogy a farsangot vezekeld, ne nézd oly sokáig azt a karcu ifjut, a ki hanyagul támaszkodik a fénylő oszlophoz, szeméből vésztes láng lobog, ajkát most hagyja el a kéjjel telített sóhaj — hunyd be szemeidet, fojtsd el lélekzedet, vagy tekints egyenesen, merőn arra a megdicsült arcra, mely végső kinjában is szívére ölelt — s oda is ölel, ha majd megtörtén, zokogva, ábrádtól megfosztva térsz vissza hozzá — s remegő ajakkal csókolod vérző lábait.

De azért jobb lesz neked nem így közelgelned hozzá, jer majd, a nyugodt boldogság és józan elvek között eltöltött napok, évek után mondj neki köszönetet — tekintsd reá emelt fővel — s nyugodt ajakkal nyomj egy hálacsókot a vérző lábára.

Éj követi a napot, zord tél a viruló nyarat.

Boldog, a kinek napja úgy telt el, hogy nem kell félnie az éj rémeitől. Szerencsés, a ki jó magvakat vetett a földbe; biztos lehet, hogy a tél fagyos köntöse — azoknak meleg takarójává lesz s a gyenge csira életet kálászva nő, mikor elmúl a tél, mikor üde szellő lengi át — a megújult természetet.

Fridrichsruhében fekereste Bismarckot. Ezzel megpecsételte a kibékülés tényét. A császár és Bismarck ebéd után a dohányzó szobába vonult vissza és ott hosszasan beszélgettek biradalmi ügyekről. A császár még az nap viszsautazott. — (Ujabb bomba robbanás Párisban.) Párisban tegnapelőtt éjjel Rue Saint-Jaquesban egy fogadó szobájában bomba robbant föl. A bombát egy utas hagyta ott, aki előző nap reggel költözött a szobába, de csakhamar ismét eltávozott. Minthogy nem is tért többé vissza, a fogadó tulajdonosnője Calabresiné, be akart menni a szobába, de az ajtót nem tudta kinyitni. Rendőrt hivatott, hogy az nyissa ki az ajtót. Mikor ez az ajtót kinyitotta, egy szardiniás dobozhoz hasonló tárgy esett le a földre és fölrobbant és megsebesítette Calabresinét meg a fogadónak még két más lakóját.

Papirszeletek.

(Apponyi arcképe. — A medinai fősvény. — Az „Abzug” ok repülése. — A honfoglalás. — Ibis-redibis politika.)

A kolozsvári egyetemi ifjúság, kevésbé mult, hogy nem tette ki termeiből az Apponyi Albert gróf arcképét.

Ugy látszik, hogy Kolozsvárott csak a maguk híres káposztáját tudják fölmelegítve élvezni, a fölmelegített politikusokért azonban — nem melegednek fel.

Imé, hát már a nemes gróf is közel volt hozzá Kolozsvárt, hogy martyrá váljék — in effigie!

Lakott Mekkában egy fősvény ember, a kit nagyon bántott, a mikor azt hallotta, hogy van Medinában egy ember, a ki rajta is tesz fukarság dolgában.

— „Erről már meg kell győződnöm” — mondá a mekkai fukar és azonval utra kelt medinai kartársának meglátogatására, még pedig (természetesen) gyalog.

Elérkezék Medinába, a hol a házigazda csakugyan kitüntető szivességgel fogadja s rövid pihenő után azt mondja neki, hogy menjen vele a vásárra, ott majd mézet fog vásárolni vendégének megraktálására.

Gunyosau mosolygott most a mekkai atyafi.

— „Mézet akar venni” — mondja magában — „igy tehát nyomomba sem léphet fukarság dolgában!”

Kimennek a vásárra, a hol a medinai egy sátorban alkudni kezd a mézre,

— „Vegye meg Uram” — kínálja portékáját a kalmár — „olyan szép ez a méz, mint a kárcsak az olivajolaj!”

— „Olivajolajhoz hasonlítja a mézet? Így hát az olaj a becsebb, megvendégellek méz helyett az oliva-bogyóból facsart olajjal!”

Igy a medinai és ezzel viszi vendégét oda, a hol az olajos csobolyók állanak.

— „Vegyenek ebből az olajból” — kínálja megint árúját az olajkereskedő „hiszen olyan szép, tiszta és hófehér ez az olaj, mint akárcsak a forrás víz!”

— „Forrásvizhez hasonlítja a portékáját? A méznél tehát különb az olaj, az olajnál pedig százszorta becsebb a forrás víz, én tehát a legkülönbbe, a legbecsebbbe kinállak meg, vagy is kristálytiszta forrásvízzel!”

Igy beszélt a medinai, mire a mekkai fukar ámulva tekint rá és szól:

— „Uram, üdvözöllek — mesterem vagy nekem!”

Igy kínálja a liberalizmusban oly fukar gróf Apponyi Albert a maga reakciónarius vízával a nemzetet, a melynek kezdetben liberális mézet és oliva-olajat ígért!

Az „Abcug“-ok repülnek.

Alig néhány év előtt ott telepedtek le a jobb oldalon, a hová a szélsőbal s a nemzeti párt röpítette volt.

Es ime! most nyomban követik Apponyi, Ugron és Polonyi urakat, kik pedig a népszerűség Schniczli-vadászatának voltak a matadorai. Megkezdődik még — csak várjanak — a „H o c h“-ok repülése is ebben az irányban, csak még egy-két olyan beszéd kell, mint a Polonyié volt kedden.

Es ekkor majd az „Abcug“-ok és „Hochok“ madarai nagyon jó irányt választottak. Expiálják a véderő-vita alatt történt tévelygéseiket.

A „Honfoglalás“ képét Munkácsy Mihály haza küldötte. Ott lesz kiállítva a felsőház ülésében.

Kacagányos Árpád és népe végig fogják hallgatni a Méltóságos Főrendek egyházi vitáját.

Es ezalatt — —

Néz le Árpád a képről,
Villám hull a szeméből,
Fiatl — így kiáltott —
Ördög lesz ő apátok!

Legjobb lenne a parlament ellenzékének i b i s r e d i b i s jelszó alatt párttá alakulni.

Mert antiliberalis politikát követni és f ü g g e t l e n s é g i, vagy n e m z e t i jelszók alatt maradni meg valami párt keretén belül, az talán mégis j á t é k, még pedig a szabályok betartása nélkül!

Éljenek A p p o n y i, U g r o n és P o l o n y i, az i b i s r e d i b i s pártok vezérei!

Gasparone.

Irodalom — Művészet.

* Munkácsy Mihály itthon. A Honfoglalás nagy mestere tegnap délután két órakerkezett meg Budapestre a bécsi gyorsvonattal. A mester egyenesen a Muzeumba hajtatott, mert, mint mondotta, át sem öltözik addig, amíg nagy munkáját viszont nem látta, felesége pedig a Hungária fogadóba, amelynek első emeletén régi barátja, özvegy Földváry Emília rendelt előre lakást. A mester ma friss erővel fog hozzá a kép felállításához, amit szombatira remél befejezni.

Színház.

* Százharminchatodik előadás. „Francillon“-t tegnap szép számú közönség nézte meg. Francillonnak már készen van színpadaink számára a maga t o n u s a és egy-egy kellő színpadi t mperamentummal rendelkező színész-nő bizonyára ügyesen fogja visszaadnia Francine izgatott természetét, tulcsorduló kedélyét és excentrikus természetét. Tegnap C s e r n i Berta érvényesített a kéz chablonok határain belül ilyen élénk temperamentumot. — Elég disztinguált alakítást nyújtott s tetszetek szép toilletjei is, amelyekről előre megemlékeztünk Bele illett az ifjabb D u m a s n a k a társalgási tonust, a színpadi csevegés mintáját képező darabjának keretébe az is, a m i t S á n d o r Emil (Riverolles marquis), P é c h y Kálmán (Grandredon) és T a p o l c z a i Dezső (Symé-

lux) produkáltak, a kik elegáns és jól pointeirozott dialogot folytattak. Abból a vidéki színvonalon messze tulemelkedő ensembleből, melyet e darabban néhány év előtt B é k é s s y Rózsi, M á n d o k i Béla, Z i l a h i Gyula és E l l i n g e r Ilona produkáltak, különösen ez utóbbit nélkülöztük, mert B o g y ó Ilonka (Anette) nem tudta annyi bájjal játszani a darab szorgalmas Mártájának szerepét és a saláta-recept elszavalásában sem találtuk meg az Altklugkislány jellemzésének azokkal a nuance-ait, a melyek oly kedvessé tették Ellingernek akkori alakítását. Játszottak még tegnap C s i k y László (Lucien) a k i a szerepét nem tudta S ó l y o m (Carillac), R ó z s a h e g y i (Piquet) K r é m e r Jenő (Celestin), T a k á c s Jolán (Eliz) stb. A közönség jól volt hangolva.

* Pécskai Lajos, a színházban ma és holnap hangversenyző ifju hegedű-virtuóz, tegnap atyjának kíséretében s egészen jó egészségben érkezett Debrecenbe s ma megtette szokásos látogatásait. Kedves fiucska, a kit mindeuütt rokonszenvesen, szívesen fogadnak, ő pedig megelégedését fejezi ki a felett, hogy a zenekar mily jól adta elő keringőjét a megtartott próba alkalmával.

* A színház szubvenció kiadása A városi tanács ma délelőtt tartott üléséből utalványozta ki a színiügyi bizottság javaslata folytán Tiszainak a kétezer frt. szubvenciót január február hónapra. A színiigazgató részen volt és sietett már fölvenni a nehezen várt segílyt.

* A színház köréből jelentik, hogy a B o g y ó Ilonka betegsége folytán ma a „Huszárszerelam“-ben Anna szerepét C s e r n i Berta fogja játszani. Ugyane megbetegedés folytán holnap „A p a p a“ helyett „M a n g o d i n u r felesége“ került színre. A színtársulat jelenleg a „L i b a p á s z t o r“ c. operetből tart próbákat, de előkészületben vannak a „Citerás“, K o n t i operetteje s a K a r c a g Vilmos „Az ideál“ és „Szülei ház“ című egy felvonásos vigjátékai is.

Vegyes hírek.

* Apponyi a rendőrség védelme alatt. Az egyházpolitikai viták mozgalmas napjai a rendőrségnek is sok dolgot adnak. Nagyszámu rendőr vonult ki a képviselőház elé, hogy a tüntetők közt a rendet lehetőleg tartsa. A rendőrségnek itt könnyű volt a dolga, mert a tüntetők nagyobb részét az intelligens ifjusághoz tartoztak, a kik éljenztek és abcugoltak, de minden zavargástól távol tartották magukat. Délután a főkapitánysághoz olyan hírek érkeztek, hogy a negyedéves joghallgatók estére nagyobb szabású tüntetést rendeztek s a tüntetést főleg gróf Apponyi Albert ellen rendezik. A délutáni órákban épen e miatt a főkapitány-több főtisztviselőjével tanácskozott, azután pedig a szükségnek vélt intézkedéseket megtette. Ezek közt a legérdekesebb az, hogy a minduntalan népszerűnek hirdett Apponyit valóságos védelmébe fogadta a rendőrség. Szürkültek ugyan a főkapitányság épületéből egy felügyelő tiszt vezetés alatt több detektiv és egy szakasz gyalogos rendőr vonult ki s egyenesen az Apponyi Albertnek egyetem. utcai lakásához vonultak. A közvendörök az udvarban huzták meg magukat, a felügyelő a ház tájékán cirkált, a detektivek pedig még az éjtéli órákban is ott dideregnek a gróf ablakai alatt. A tüntetők persze nem jöttek, a gróf ablakait nem verték be s Apponyi álmát nem zavarták meg.

Helyi hírek.

T á j é k o z t a t ó.

Lapzárta mindennap d. u. 2 óraker, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő-hivatalokban d. e. 8—12. d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó-hivatal és az irattár a feleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva van pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

A Göncy-egyesület „Otthon“-a (Keresk-Akad. f. d. sz.) nyitva vasárnap d. u. 3-tól esti 9 óráig T a l á l k o z á s ugyanott szerdán és szombaton délután 3 óráig 5-ig.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távírda hivatalnál febr. 21-én. Változó felhőzet. Később id i r á n d ó.

A debreceni állami időjelző állomás jelentése. 1894. február hó 21-én reggeli 7 óraker Hőmérséklet 16.2 C. fok. Légnymás 777.8 millim. Szélirány Északi Csapadék tegnap reggeli 7 óráig 7 óráig — millim. Ugy-nezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 04 fok. Legalacsonyabb hőm. 16 fok.

Muzoum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Séta-hangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színházi előadások kezdete este 7 óraker.

Febr. 22-én r. ndkülv. városi közgyűlés.

Febr. 25. A dal-gyl t közgyűlése.

Február 25. A debreceni első takarékpénztár közgyűlése.

Febr. 25. d. u. 3 óraker. Az iparos-kir. é. r. közgyűlése saját helységében.

Febr. 25. a debreceni talyigások vigalma a „Magyar Király“-ban.

Március 9-én. Katonai lóvásár.

Március 10-én, EMKE. bál az „Arany-Bika“ dísztermében.

Március 12-én. A es. 6. kir. 15. huszárezred pótkeret parancsnoksága által kinstári lovak kiosztása vállalkozóknak.

Április 22-én a magyar országos állatorvosi egyesület vidéki osztályának közgyűlése.

Április 26—30-ig. A sorozás ideje Debrecenben.

Farsangi naptár.

Hangverseny a debreceni egyetem és a EMKE ja ára a színházban február 23-án.

Hangverseny a debreceni egyetem és a debreceni dalegylet javára a színházban február 24-én.

Március 6. Hangverseny az ev. ref. felsőbb leány skola javára a Margit-fürdőben.

Az E. M. K. E. tombol. -estélye az „Arany Bika“ dísztermében, március 10-én.

Március 16. A szállodások, vendéglősök; kávé-sok és pincérek zártkörű táncvigalma, a „Margit“-fürdő en.

— Uj harcászati lövőtér. A helybeli katonai állomás parancsnokság és a városi tanács között tárgyalások tolynak most egy uj katonai harcászati lövőtér kijelése tárgyában. A kezdeményezés a katonaság részéről indult ki. Egy katonai bizottság ugyanis a Pallagon lévő nagy távolságu és harcászati lövőtér mostani terjedelmét nem találta kielégítőnek, minélfogva az állomás parancsnokság a lövőtér kibővítése tárgyában megkeresést intézett a városi tanácshoz. — A lövőtér kibővítése maga után vont volna egy tanyaépületnek a lebontását és több előfának a kiváztását. — A tanács pedig figyeembe vévén azt a tömárdek kellemetlenséget, azt a nagy életveszélyt, melyet e lövőtér környékán lakóknak és járókelő utasoknak a harcseterű lövőgyakorlatok időközönként okoznak, kijelentette, hogy a lövőtér megnagyobbításához, ami a közveszély fokozását idézné elő, nem járul hozzá. De a város közelében, ahol a nagyértékű 15 deken belterjes gazdálkodás folytattatik, egymást érik a gazdasági épületek és sűrű forgalmu közlekedési utak keresztezik egymást, — más alkalmas területet harcászati lövőtérnek ki nem mutathat. Minthogy azonban a beszárlásolási törvény értelmében a harcászati lövőtér olyan mellékszüksége a katonai beszárlásolásnak, melyről gondoskodni kötelessége a városnak, — ilyen lövőtérül kijelöli a legelőnek használt hortobágyi pusztát. Az ott berendezendő lövőtér gyakorlatok alkalmával könnyen ki lehet üríteni, s vasut vezetvén oda, a katonaság egy nap alatt megteh-ti az oda-és visszavezető utat. A városnak ezen ajánlata

közöltetett a VII. hadtest parancsnokságával; ez azonban a hortobágyi pusztát nem fogadta el, azzal az indoklással, hogy gyalog menetelésben öt nap kell egy harcászati lövőgyakorlat-hoz, ha a Hortobágyon lesz a lövőtér, — ennyi időt pedig különösen 13 napos fegyvergyakorlatoknál nem pazarolhatunk pár órai lövöldözésre; a vasuti szállítási költségekre pedig nincs pénze a katonai kincstárnak. — Az államparancsnokság tehát most más területnek a kijelölését kéri, még pedig sürgősen. Valóban nem könnyű feladat előtt áll városi tanácsunk.

— **Debrecen felirata.** Debrecen közönségének feliratát a képviselőházhoz, melyben a szabadelvű egyházpolitikai reformok mellett s különösen a reversalisok ellen nyilatkozik, — 10,000 debreceni és hajdumegyei lakos aláírásával ellátva tegnapelőtt adta át a képviselőház elnökének Király Ferenc képviselő.

— **A debreceni egyetemre** a kicsiny és szegény, a kezdet nehézségeivel küzdő nagy kikindai ref. missió 200 koronát szavazott meg saját pénztárából, az egyház tagjai között eszközölt gyűjtés szintén 200 koronát eredményezett.

— **Városi kölcsön fölvétele.** A város által eszközölt nagy építkezések költségei fedezésére tegnap 200,000 frtot vettek fel az osztrák magyar bank helybeli fiókjától Simonffy Imre polgármester, Vertessy István főjegyző és Máthé Miklós házi pénztárnok. Ez a 200,000 forint utolsó részlete volt a 4.735 000 frtos nagy kölcsön második, 500,000 frtról szóló kötvényére kiutalt részének. — A bank 99.25% árfolyammal váltotta be a zálogleveleket, úgy hogy a város 198,500 forintot kapott 200,000 helyett. A nagy kölcsönből eddig 3 millió 100 ezer frtot vett fel a város melyből azonban 1.600,000 frt régi adósságok konvertálására fordított.

— **Tanulmányi kirándulás.** A debreceni gazdasági egyesület tagjai, a gazdasági tanintézet meghívására ma reggel nyolc órakor 10 — 15 kocsin rándultak ki az intézet pallagi gazdasági telepét tanulmányozás szempontjából megtekinteni. Résztvettek a kirándulásban Váczy János gazd. elnök, Buzás Elek alelnök, Riekl Géza, Hutfilész Kázmér, Berger Henrik Dalmy László, Czeglédy Gyula, Király József, Vecsey Zoltán, Szőlősy Imre, Fancsovics Jenő, Balogh Péter stb. A társasággal Király Gyula városi tb. tanácsnok, továbbá Szücs Mihály és Kerpely Kálmán gazdasági tanintézeti tanárok is együttmentek. — A kiérkezés után Czajlik István intézeti vezető kalauzolás mellett feljárták a megszemlélték az összes istállókat, mindenütt a nevezett intéző szolgálván felvilágosítással, úgy a takarmányozás, mint a jóságágonozás és a trágyakezelést illetőleg. Kerpely Kálmán tanár a műtrágyákról adott szakszerű felvilágosításokat. Majd a baromfi ólakat szemlélték meg a gyönyörű példány baromfiak (libák, kacsák, tyukok) a társaság tagjai közül többeket arra csábítottak, hogy megrendelési ajánlatokat tegyenek, de az intéző sajnálattal jelentette ki, hogy a kéréseknek nem tehet eleget. — mert már a tojások is mind le vannak foglalva. — A szemle után a kirándulók az irodában gyűltek össze, hol kitűnő reggeli mellett a látottak felett eszmecsere folytattak. A megbeszélés tárgyát különösen a célszerű istállózás és trágyakezelés képezte. — Köszönetet mondtak Czajlik István intézőnek szives felvilágosításaiért és kalauzolásért. Czajlik ujalag meghívta nemcsak a jelenvoltakat, de általában az érdeklődő gazdákat is, hogy tanulmányozás szempontjából minél többször látogassák meg a telepet. Mindenesetre a minta-szerűen berendezett gazdasági telep, gyönyörű jóságáival tanulmányozás szempontjából is méltó tárgy egy a gazdáknak, mint az érdeklődőknek, s az intéző páratlan figyelmessége még vonzóbbá teszi az oda kirándulást. A társaság tagjai déli 12 órakor tértek vissza a városba. A jövő hét vala

melyik napján az Epresskertben levő, a város tulajdonát képező cirkókat szándékoznak megtekinteni, a hol Király Gyula tb. tanácsnok fogja a megjelenőket kalauzolni. A kirándulás napját annak idején közöljük. — Üdvözöljük a gazdasági egyesületet, hogy efféle tanulmányi szemléldésekkel jó példával mezei elől s ezáltal mintegy utat mutat a gazdák zönségnek, miszerint ez irányban is nagyban gyarapíthatja gazdasági ismereteit.

— **A polgári fidejútatómat,** azok akik még eddig ki nem váltották, tanácsi végzés szerint március 1-éig válthatják ki a házipénztárnál ápril 1-ig pedig tartoznak a guti faraktárból illetőségüket elhordatni.

— **Egy éti élet.** A debreceni izr „Bikur Cholim” betegsegélyző egyet saját pénztára javára f. hó 20-án a Fröhner féle vendéglőben jótékony célú társas halástélyt rendezett, mely fényesen sikerült. A költségek levonásával a tiszta jövedelme 142 f. 50 krra rug, mely összeg az egyet alapjának gyarapítására takarékpénztárral gyűmölcsözőleg elhelyeztetik.

— **Két koporsó.** Szomorú temetési menetet vonult ma délután végig Piac-utcán a várad-utcai ref. temető felé. Ma délután temették a hosszú, súlyos betegség által halálra gyötört Pócsi Gábor bankszolgát, meg a férj utáni nagy bubánatában, — talán még inkább a nyomortól való rettegetésében öngyilkossá lett feleségét. A tragikus véget ért szerencsétlen házaspár végtisztességtételén óriási közönség jelent meg, mely egészen ellepte a kereskedelmi és iparbank piac utcai háának tágas két udvarát, a folyosókat és a ház előtti tért. Ugyhogy a Piac eme részén alig lehetett mozogni. — Mikor a két koporsót kihozták a halottas szobából s ráborultak sírva az apátlan, anyátlan kis árvák, szem alig maradt szárazon. Előbb a munkásdalgylet, azután a tanítóképzészek énekeltek. Mindszenti Imre ev. ref. segédlelkész mélyen megindító imádságot mondott s azután megindult két koporsóval két gyászkocsi a temető felé, kísérve tömérdek néptől. — A kettős temetés költségeit a kereskedelmi és iparbank igazgatósága vállalta magára, miután a szerencsétlen házaspárnak semmije se maradt — hét apó árván kívül. Jóságú emberek majd csak gondoskodnak ezeknek a sorsáról. Két árvát a nőegyleti árvaházban helyeznek el; a legnagyobbik fiút Csóthy Lajos bádogos mester veszi üzetébe másnak, a legkisebb árvát a keresztanyja fogadja fel. A többi háromnak is bizonyosan rendel gondviselőt a jó Isten.

— **A debreceni tüzoltó testület** ujjászervezése ügyében megindított s a városi közgyűlés elé — a mint nekünk ezen testület köréből írják — vitt nagyszabású mozgalom végmegoldásához közelg. „A tüzoltó parancsnokságnak — írják a közleményben — az ujjászervezés ügyében kidolgozott memorándumát egyhangúg lelkesedéssel tette magáévá a szakértő bizottság s a város jog és pénzügyi bizottsága, úgy, hogy a holnapi közgyűlés elé is hasonló értelembe terjeszti be határozati javaslatát a városi tanács. A tüzoltótestület hosszasan és méltatlanul szenvedett hányatas után az utolsó fórum előtt bizik hiszi, hogy reménye, vágya teljesül, mert hiszen nem lesz a közgyűlésen egyetlen ember, a ki örömmel ne járulna ahhoz, hogy egy ilyen humánus és közérdekű intézmény az indokolt és szükségszerű támogatásba ne részesüljön. Kapunk ezért egy figyelmeztet, begyakorolt s felszerelvényekkel kitűnően ellátott tüzoltóságot. Az áldozat amit ennek fejében adunk 2%-os tüzi váltáság. Oly es-kély összeg ez, hogy tíz forint adó után csupán husz krajcár esik. Ezt a 2%-ot pedig szivesen fizeti meg mindenki, mert vagyona és élete felett örökdió egy újra szervezett és kitűnően begyakorolt tüzoltóság. Így aztán nem kerül e város egyetlen lakosa sem, abba a kényes és kellemetlen helyzetbe, hogy behozzák a kötelező tüzoltóságot, amely minden lakosát a városnak kötelességszerűen arra kényszeríti, hogy évről-évre különbeni büntetés terhe mellett szolgáljon.”

— **Felhívás.** A folyó hó 23. án és 24. én este megtartandó jótékony célú hangversenyek befejeztével tehát szombaton este mindjárt az előadás után a „Bika” szálló disz-

termében külön belépti díj nélkül társas összejövetel leend. Van szerencsém e körülményt tájékozásul azzal hozni tudomásra, hogy mindazok, a kik az ott való részvételre megokat jogosultaknak vélik s ez estélyen megjeleni kívánnak, a megfelelő igazolványok átvétele végett sziveskedjenek irodámban (Főiac Vecsey ház 24-én) szombaton jelentkezni. Debrecen 1894 február 21-én Márk Endre read. biz. elnök.

— **Gyászjelentés** Özvegy Bizihkay László, né szül: Kratzegh Anna a maga és testvéreiről ugyszintén a többi rokonok nevében is, szomorodott szívvvel jelenti szeretett fivérének Kratzegh Nep. János nyugalmazott m. kir. pénzügyi tanácsos s igazgató-helyettesnek, 1848/9-ik-honvéd hadnagynak, folyó évi február hó 20-án reggeli 4 órakor, hosszas szenvedés után, életének 69-ik évében történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk földi maradványai folyó évi február hó 22-én délután 4 órakor fognak nyomtató-utcai 769. számú házatól a róm. kath. egyház szertartása szerint a Szent-Anna-utcai temetőben levő sírboltba örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmiseáldozat pedig e hó 23-án reggeli 9 órakor fog az egek Urának bemutatani. Mely végtisztességtételre rokonait, barátait és ösmerőseit bánatos szívvvel meghívja. A béke augyala virrasszon porai felett! Debrecen, 1894. évi február 20-án.

— **Mi a világ legjótékonyabb célja?** Erre a kérdésre azt a választ nyerjük Székelyhidről, hogy „a világon a legjótékonyabb cél a székelvhi református toronyóra árából még fentlevő 200 frt adóság rögtön ki fizethetése.” Miután a székelvhi nagyharang — ugylátszik — olyan mormogó nagybácsi, a ki vonakodik öcsének és szomszédjának a hol előre siető, hol hátul kullogó, kipegő kopogó s folyton csengő bongó órának az adósságait kifizetni, a hozzánk beküldött Meghívó a fent idézett szavakban jelenti, hogy erre a feladatra vagy is adósságok kifizethetésére egy bizottság bohóc estélyt rendez. A bohóc estély Március hó 4-én, „a fűrdőtelep pazar tényben uszandó összes helyiségeiben” fog megtartatni s lesznek tréfás mutatványok is a székelvhi elmécek közreműködésével, kik ebbeli képességeikről már az említett meghívón igyekeztek próbát tenni. Rajta tehát, vegyen részt a székelvhi mulatságban mindenki, a kinek keblét dagasztja „a világ legjótékonyabb céljának”, vagy is a református toronyóra mutatóiba kapaszkodó terhek „rögtön ki fizethetésének előmozdítása!”

— **Március 15-ike.** Szoboszlón a március 15-iki évforduló megünneplésére illetékes körökben már folynak az előkészületek. A márciusi ünnepély ez évben impozánsnak ígérkezik. Tanácsi határozat folytán e napon a Bocskai zászlót is ki fogják tűzni. A kezdeményezést ez rendezést a függetlenségi és 48-as olvasókör vette kezébe. Az ünnepre — hir szerint — oda várják Polónyi Géza országgyűlési képviselőt is.

— **Halálozás.** Karap Antai ügyvéd és Hajdávármegye bizottsági tagja, élete 74-ik évében, rövid szenvedés után Hajdu Bözörményben elhunyt. Béke poraira!

— **Művek Debrecenen keresztül.** A kereskedelemügyi miniszter tervbe vette, hogy az Alföldet elsőrendű műutakkal fogja ellátni, s az erre vonatkozó tervet részben már az idén végrehajtja. Az első nagy transversalis műut Baján indul ki s Bács-Bodrog, Pest, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Békés, Arad megyéken keresztül 294 kilométer hosszúságban Nagy-Zerindig vezet. Építése negyedfél millió frtba kerül. Mint a Pesti Napló írja, a másik nagy műut Temesvárról kiindulva Aradon át Nagy-Váradig, esetleg Debrecenig fog vezetni s ennek építését a jövő évben kezdik meg. A kereske-

delmi miniszternek van még egy harmadik terve is, mely szintén érdekli Debrecent. Ez a Solt, Kecskemét, Szolnok, Debrecen Máramaros-Sziget között építendő műút.

— **Talyigások táncvigalma.** Bugyi András és kartársai, a talyigások, Debrecen köznépeinek a tipikus alakjai, szintén nem maradhatnak hátra, a mikor Magyarország minden nemű osztálya akcióba lép, még pedig vagy fizetés j a v i t á s, vagy b á l r e n d e z é s céljából. A derék talyigások magukat az utóbbira határozták el, a mennyiben e hó 25-én, a Széchényi utca legvégén levő „Magyar király” című vendéglőben táncvigalmat rendeznek, még pedig 60 kr. beléptidij mellett. A m e g h i v ó n egész határozottan olvasható, hogy a mulatság kezdete este 7 órakor, vége azonban r e g g e l vagyon. Hogy pedig ezen idő alatt senki se tartson unalomtól, ki van írva a meghívón, hogy „24 táncrendező fogja a n. é közönséget — m u l a t t a t n i.”

— **Hymen.** Gunst Ernő e hó 18-án Biharselyén eljegyezte Berger Klára kisasszonyt ifj. Berger Mór földbirtokos bájos és szép leányát.

— **Névmagyarosítás.** (Megtörtént.) Spitzer Béla debreceni lakosnak engedélyezte a miniszter, hogy nevét Szendrőre változtassa.

Mikor megjelelt a refreash tanácsnok előtt, kérdezi a tanácsnok:

— „Tudja-e, most már hogy hívják?”
— „Tudom kérem alássan, Szenie Bálának.”
— „Hát aztán, kérde tovább a tanácsnok ur, tudja-e ki volt az a nagy névelődje?”

— „Azt már nem tudom, kérem szépen.”
— „Szende Béla, volt honvédelmi miniszter; igyekezzék hogy hazafiasság tekintetében is kövesse azt.”

— „No kérem alássan én rajta leszek, hogy a firma jó maradjon.”

— **Egy gomb mint életmentő.** H-Szoboszlón Zöld Imre ottani rendőr, és egy Pozsár Sándor nevű vasuti munkás együtt beszélgettek áttellenben ülve a vasút melletti „Szeles” csárdában. Beszélgetés közben a munkás elővette revolverét, s annak szerkezetét magyarázni kezdte a rendőrnek. Magyaróztatás közben azonban a revolver elsült, s a golyó éppen a rendőr melléne repült. Szerencsére egy köpönyeggombba ütődött s így a rendőr erős ütésen kívül más kárt nem szenvedett.

— **A derecskei dalegyet bálja,** mint ottani tudósítónk írja, vasárnap folyt le szép sikerrel. A dalegyet néhány darabot, főleg a Rákóczy-indulót pompásan adta elő; a műkedvelő társaság sok jeét adta iparkodásának; Bencze Péter érzéssel szavalta Kis József Simon Juditját, Lovassy Andor jól megszerénádózt benünket Todorán Demeter dalárdájával s végül a sok szép lány és szép asszony jól mulatott és sokat táncolt. Az összes bevétel 113 forintba rug.

— **Zenestély.** Rácz Károly zenekarával ma este az „A any Bika” vendéglő éttermében holnap este a kávéházban zenestélyt tart.

Törvényszéki csarnok.

* **A szováti zendülés.** Ma játszódott le a kir. törvényszék előtt végső jelenete annak a népzendülésnek, mely tavaly Szovátón, a Debrecen és Szovát között lefolyt birtok-perből keletkezett. A nép néhány bujtogató vezetése alatt a község-házából kiutasította a jegyzőt, bírót, törvénybíró s csak a megyei törvényhatóság által oda kirendelt kar hatalomnak sikerült a békét helyreállítani. A múlt év végén kezdett, — de akkor újabb tanuk kihallgatása miatt elhalasztatott s e hó 19, 20, 21. napjain ez ügyben folytatott végtárgyalás ma délelőtt fejeztetett be, az ítélet kihirdetésével, mely szerint a három főkolompus: 1. E. Marázi József, Sain Sándor és Sain Máté mindenik egy évi, hat hónapi börtönre és öt évi hivatal vesztésre ítéltetett. 2. Bozók János egy évi börtönre és 3 évi hivatal vesztésre. 3. Jeni István, Sain

Antal, V. Balog Lajos 8—8 hónapi börtönre és 3 évi hivatal vesztésre ítéltetett. 4. Zagyva András, Bernát Lajos, Király Gerzon, Király József, Király Miklós, Biró Lajos, Varga Antal, Ujlaki Szabó István, Győry Mihály, Kaszás Márton, Csorba Antal, D. Nagy János Kupec Bernát József, Kádár Sándor, Márkus Antal, Benze Mihály, Varju József, Király Sándor, Tóth Imre, S Nagy János és P. Szabó Sándor 6—6 havi börtönre s 3 évi hivatal vesztésre ítéltetett. Ugy dr. Kósa Zsigmond kir. ügyész az elítéltek terhére, mint az összes elítéltek büntetésük lejjebb szállítása végett, megfellebbezték az ítéleteket.

Táviratok.

(A „Debreceni Ellenőr” s. tudósítójától.)

Budapest, febr. 21.

— Érk. d. u. 3. ó. —

A képviselőház mai ülésén a házassági törvényjavaslat tárgyalása során Justh Gyula, a függetlenségi és 48-as párt elnöke tartott nagy beszédet. Óriási hatás mellett kelt védelmére a liberális törvényjavaslatnak. Beszédét minduntalan a legélénkebb tetszésnyilvánítás: éljenzés és taps kísérte a szabadelvű és függetlenségi pártok részéről. Justh azt a kérdést vetette fel a korszakot alkotó reform javaslatokat illetőleg, hogy hová jutott volna a nemzet, ha 1848-ban is olyan óvatosok lettek volna vezetői, mint a milyenek most Apponyi és hívei?

Szónokot minden oldalról tüntetőleg üdvözölték.

Hieronymy belügyminiszter Apponyi tegnapi beszédére válaszolva, az állami anyakönyvezetés mellett tartott szintén nagyhatású beszédet.

Kiki magáért.

Hogy innának meg a különböző pesti lapok egy ilyen hirt:

„Szerkesztőségünk ablakait egy pár ember beverte, hogy kik és miért, határozottan nem tudhatjuk.”

A „Pesti Napló” az ő lázító Kaas Ivor féle stíljában ily rapszodikus mondásokkal adná tudtára a nemzetnek a rettentő merényletet:

„Irtózat, gyalázat!”

Magyar hazám, sirj, zokogj.
Minket bántottak, minket, kik vérünket ontjuk üdvödért hazám.

Jöttek szép szóval, mi nem engedjük magunkat mézes madzagon rángatni.

Jöttek fenyegetéssel, börtönbe akartak zárni, rozsdás láncot verni igát nem tűrő lelkeinkre.

S most mit akar a zsarnok absolutismus. Rémes éjje, mikor mi a haza javáért borongó lélekkel forgatjuk hősiessé a tollat, feltagad az átkos, lépfene módjára karmaival a magyar hazát mardosó kormány gyilkos bérenceket kik bombákat dobjanak a szentélybe, szerkesztőségünkbe, hol a haza java munkáltatik.

Igen, bombákat, s ha a rágalmazó Országgyűlési Értesítő, ez a válogatott hazugságokban utazó könyvatos azt állítja, hogy egy pár részeg suhanc dobott be pár követ, ez alávaló hazugság!

Magyar haza! Imádkozzál remegve a haza hőseiért, kiknek élete egy hajszálon függött.

Testvérek! Honfitársak, a Pesti Napló tovább küzdeni fog az igazságért.

Előre!

A „Magyar Hirlap” Horváth Gyulának önmagát dicsőítő lapja a pár bedobott követ felhasználná eddigi s ezentuli óriási sikereinek elsorolására:

Gyilkok!!!

Gyilkokkal törték a Magyar Hirlapra.
Mi volt eddig a Magyar Hirlap.
A Magyar Hirlap az igazság védője.
A Magyar Hirlap a rettentő bölcsesség.
A Magyar Hirlaptól remeg a kormány.
A Magyar Hirlap segítette fel az éhező ezer milliokat.

A Magyar Hirlap fedezte fel Kohn Dávidot.

A Magyar Hirlap buktatta Barosst.
A Magyar Hirlap a polgári házasság keresztülvitelének érdeme.

A Magyar Hirlap nélkül nem állhatna fenn a magyar nemzet.

A Magyar Hirlap olvasása meggyógyítja a vakot, a Magyar Hirlap óriás tekintélyű szavait meghallja a siket, a Magyar Hirlap érintése által meggyógyul a halálos beteg.

A Magyar Hirlapot a kormány fel akarta robbantani.

Tizezernyi bérenc zuditott tizmázsás köveket szerkesztőségünk négyzet mértföldnyi terméjü ablakain.

Magyar Nemzet! A Magyar Hirlap azért még mindig fennáll. Övé a mult és lesz a jövő.

A bombák szilánkjaitól agyonsebzett is merészen harsogjuk.

— Fizessetek elő a Magyar Hirlapra! Évi előfizetési ára 14 frt.

Magyar Állam

ezen clerikális dühben szevedő lepedő természetesen a zsidókat szidná.

Szűz Mária, Jézus urunk.

A gaz zsidók! Az átkozott jehudák! A nyulbőr fajzat, a zsvány csalók, akasztófa virágok.

Jöttek minket lesújtani. Fegyverekkel lövöldöztek reánk éjszaka, mikor mi az Ur által megszállva szidtuk a zsidókat. Láttuk az ablaküvegen, nagy szellemiük fénye által támasztott világosságnál elvonulni a vakmerőket.

De segített a véghetetlen jószágú Legnaggyobb! Megmentett nektek, testvérek. Mi tovább is visszuk a keresztet!

Előre! katolikusok! Jézus nevében!

A hogy szitkozódik a Magyar Állam, éppen úgy hivatkoznék a népre a „Szabad Szó.”

Munkások!!!

Gyertek csákánnyal fegyverrel érző szívvvel.

Gyertek, mundéros parasztok és hejre legények.

Merényletet követtek el ellenünk, a nép ellen.

De győztünk a szabadság, egyenlőség, testvérség szent igéivel ajkunkon.

Százezer katona lökött puskaporos hordókat szerkesztőségünkbe.

Hallod-e nép s mi azért élünk s szolgálunk titeket tovább.

S mi nem kívánunk még sem egyebet, csak azt, rendeljétek meg a „Szabad Szót.”

Még egyet! Mit beszélne a „Nemzet.”

Merény.

A nemzeti párt taktikáz. Meg akar benünket rémiteni. De nekünk, kiknek van egy Beksics Gusztávunk, Hegedüs Sándorunk, van bátorságunk arra, hogy megvetéssel nézzük azokat a göröngyöket, melyet a mákszem Apponyisták egy pár az ő modorukkal egyező faragatlan suhancokkal dobattak be szerkesztőségünk ablakain.

Mi nevetve néztük.

Tudtuk, hogy örökéletű a Wekerle cabinet!

Krónika Író.

A tengerész-orvos.

— Regény. —

Írta: **Souvestre Emil.**

(Folytatás.)

I.

Az érzés, a mi az embert ilyenek látására elfogni szokta, az időpont szokatlansága, a boncterem nyirkos hidegsége s az a fantasztikus, bizonytalan homály, a mit az éj a tárgyakra vet, Launayban bizonyos nyomott hangulatot keltettek. Sietett előkészíteni műszereit, közeledett az asztalhoz s fölemelte a fogoly holttestét.

Teljesen fedetlenül, a lesoványodott, összegörnyedt holttest csaknem egész aggastyánának látszott volna, ha helyi-el-közzel egy pár kifejlett izom s épen maradt testrészek nem mutatnak volna hatalmas férfiero maradványaira. A sebhelyekkel borított tagok, melyek a rabfelügyelő botütéseinek nyomát viselték, általában annyira össze voltak vagdalva és zúzva, hogy azt lehetett volna hinni, ezer durván egymáshoz forradt darabból vannak összerakva. Ballábát még mindig vasperec övezte körül s mély nyomot vágott benne.

Launay, miután egy pillanatig nézte a földi maradványait egy embernek, a ki életében oly sokat szenvedett, hogy lerázza magáról a bilincset, melynek vége még holttestén csüngött, közelebb vitte a lámpát és bonckését kezébe vette. De a mint a halottnak megfogta a karját, valami ellentállás féltét vélt érezni. Megépepetve, majdnem ijedten hajolt a testre s felemelte annak fejét a lámpáig; a szempillák gyöngén rezegni kezdtek, még jobban megérzta . . . s ekkor a szemek is teljesen kinyíltak!

Launay megdöbbenve ugrott hátra: a holttest lassan kiegyenesedett, fölült az asztalon s nyugtalanul nézett körül. A fiatal orvos mozdulatlanul állott, nem tudván gondolatait rendbeszedni, a mint egyszerre látja, hogy Cranou Péter gyorsan lecsuszik a földre és az ablaknyílás felé tart. Ez a mozdulat észre tértette. A rabok már többször kísértették meg a szökést ily módon, színelve a halált; világos lett előtte, hogy rá akarták szedni s első meglepetéséből magához térve, Cranou után vette magát és derékon kapta, épen mikor az ki akarta nyitni az ablakot.

A rab igyekezett magát kirántani kezei közül, de Launay nem eresztette foglyát s elkecsereedett küzdelem kezdődött köztük, mely utóvégre is a Péter legyőzetésével végződött, a ki ruhátlanul és kicéhezve nem állhatott soká ellent.

— Látod, hogy gyengébb vagy, mondá az orvos, térdét még erősebben nekifeszítvén; innen ugyan ki nem szabadulsz, míg én nem akarom.

Cranou tett még egy pár erőfeszítést, de látván, hogy ugyis hasztalan, hát lemondott az ellentállásról.

— Az isten nevére, engedjen elmenni, — Launay ur! mondá könyörgő hangon — mit árt önnek szökésem? hisz ön nincs megbízva az őrzésemmel.

— De igen, a mig beteg vagy. Mit mondanának arról az orvosról, a ki el hagyja szokni halottait?

— Nem tudják, azt meg soha és önnek nem lehet érte semmi baja. Oh, erre esküszöm Launay ur, kedves Launay ur; engedjen elmenni. Mikor csak az ajót kellene kinyitnom! Szabad lennék egy pillanat alatt; egy lépést tehenék a börtönön kívül, beszibhatnám a friss levegőt odakünn. Mert utolsó szökésem óta többé nem hagytak mozdulni, ah, ön tudja jól, kedves Launay ur; könyörgök, engedjen el!

— Lehetetlen.

A rab új erőfeszítést tett, hogy kiszabadítsa magát; de az orvos erőteljes kézzel tartotta.

— Nem mozdulsz engedelmem nélkül, mondá; nem akarom, hogy azt mondják, hogy kijátszottál.

— De én szabad akarok lenni, kell, hogy szabad legyek, kiáltott Cranou; oh, Istenem,

ennyit szenvedtem hát haszontalanul! Én, a ki semmit nem kíséreltem meg két hónap óta! Elszalasztom most az alkalmat, én a ki három napig nem ettem, hogy beteg legyek és a kórházba vigyenek. Oly jól sikerült holtak tetetni magam! Mindnyájukat elámitottam vele. S mindez semmiért, semmiért! Eljutottam a célig s elszalasztottam! Oh, ez sok, sok nagyon sok!

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

* Por vagy és porrá leszel.

Egy zsidó az u. n. hosszú napon rengetegül sirt, kivált midőn az imádság ama paszusát olvasta föl a rabbi hogy: „Por vagy és porrá leszel.”

A szomszédja így vigasztalta:

— „Schmüle, mit sírölz? Ha aranyból volnál és porrá kéne lenned, hát akkor veszítenél 100 percentet, így azonban por vagy és porrá leszel, hát nem nyersz semmit és nem veszítesz semmit!”

* Kosár.

— Minden férfi addig kap kosarat, míg az utolsó meg nem kapja, az nap, a midőn nősül: t. i. a szájkosarat.

* Sirirat.

— A férj imént elbunyne nejének sirkövére a következő siriratot rendelte:

„Az erényes asszony férjének többet ér egy koronánál.”

A véső felváltatta a koronát és odavéste:

„Az erényes asszony férjének többet ér ötven krajcárnál.”

A HALÁL.

Elhaló napsugár életemnek egén
Tikon, nagy mesziről villágit es k félém;
A kiéget érben, hidegülő ágyban
Pihenőre tér az élet . . . lassan . . . lassan . . .

Felvonja a halál ijára a nyilat,
Hideg tetem fekszik a szemfedő alatt;
De e bilincsekkel kiszabadult lélek
Fölröplőn egyenest kékjébe az égnek.

Hosszu vándorlásnak végeüljához érve
Teljesedjék be az Urnak szent Igéje.
És ha Istenemnek kegyelme akarja:
Fogadjá be lelkem az ég birolalma.

XIII. Leó.

Mikor az ember majd nem öli meg embertársát és maga sem fél már a haláltól, istenhez hasonló létszen.

I f j. D u m a s.

A jó szív sajnos — előnye, hogy nem képes úgy mulattatni, mint a gonoszoké.

I d. D u m a s.

* **A legnagyobb malom.** Pittsburgban (Amerika) rövid idővel ezelőtt készült el a világ legnagyobb malma. Hat emeletes, hatalmas épület ez, melyben kétszáznál több hengerek van. Száz munkás dolgozik ebben az épületben, de ez a szám a malom nagysághoz képest olyan kicsi, hogy az emberek elvesznek a rengeteg sok gép közt, melyek éjjel nappal kiálthatatlan lármával zakatolnak. Annak a száz embernek aránylag kevés s csakis olyan dolga van, a mit a géppel egyáltalán nem lehet elkészíteni; a mit automatával véghez lehet vinni, azt mind, mind gépek, a legkülönbözőbb, legfurcsább gépek végzik. Gép rázza ki a murvát, gép különíti el a különböző gabonafejeket gép viszi fel a zsákokat az emeletre. A malom hétszáz ezer kilogramm lisztet őröl naponként.

Közgazdaság.

A jéggyártás és léghűtés.

— Írta: **Serényi Jenő**, gépészmérnök. —

Mily fontos szerepet játszik háztartásunkban a jég, azt a nyári meleg napok tapasztalatai alapján mindenki ismeri; de hogy mennyivel fontosabb a tiszta vízből készült és így kristálytiszta jég szerepe, azt csak azon környéken tudják becsülni, hol a jéggyárak a legnagyobb hőség közepette is egyenlő mennyiségben képesek a vidéket olcsó s tiszta jéggel ellátni.

Eltekintve a jég mint iparcikk fontosságától iparvállalatoknál, ennek szerepe az életben s annak kívánalmaiban naponta fontosabbá lesz.

Napról-napra világosabbá válik annak tudata, hogy mennyire kártékonyak azon élelmi szerek, melyek nem szolgálhatnak egész friss állapotban táplálékul és azért mindig általánosabbá lesz a törekvés, hogy ezeket a megromlástól valami módon megóvjuk.

A természetes jég, melyet folyóvizetből, tavak, sőt pocsolyákból nyerünk, mindenféle kártékony, rothadással indult szerves anyagot tartalmaz, mely oszlásnak indult anyagok a jég olvadásánál ismét megkezdhetik veszedelmessé válható működésüket. Gépileg előállított jégnél ennek lehetősége ki van zárva. Ezenkívül az enyhe telemek következtében nyáron gyakran beálló jég hiány is arra utal, hogy a jégnek mesterséges uton való előállításával barátokozunk meg.

A jégkészítésre szolgáló gépi berendezések, a mint maiváig már előállíthatók, éveken át zavartalanul működnek 24 órán át naponta. Ezen megjegyzést azért bocsátottam előre, mivel tudom, hogy mi magyarok kissé idegenkedünk komplikált gépberendezésektől — s méltán; de e téren tett több évi tapasztalatom alapján kimondhatom azt, hogy mindegy nagyobb vidéki városunknak is szüksége volna egy ilyen telepre s bizonyára sikeres volna a vállalat is.

Mielőtt a jéggép-berendezések lehető legvázlatosabb leírására áttérnék, szükségesnek tartom, hogy néhány, számokban kifejezett adattal szolgáljak.

Régibb fogalmaink szerint a jégkészítés csak házi művelet volt s maradt, hol sok bajjal végre sikerült maroknyi jéget előállítanunk.

A Röck István és az esslingeni gépgyárból kikerülő jéggépek az óránként elkészített jég mennyisége szerint I.—VII. számig vannak osztályozva, megfelelőleg 25 kgr. óránkénti jégfejlesztéstől 50, 100, 250, 500, 1000 és 2000 kgr.-ig, mely számok a legnagyobb hőség közepette is fennállanak.

Hűvös napokban, valamint télen át természetesen takarékosabban működnek a gépek, mivel ugy a hűtő, mint a hűtendő viz hőtoka alacsonyabb. A jéggépek téli működése is fontos azért, hogy akkor is tiszta jéget nyerjünk.

A jéggép-berendezések fő rendeltetése nemcsak az, hogy jéget készítsenek, de még sikeresebb vállalat a jégnek csak mellékegyártása.

Mint már közleményem elején megérintém, fontos szerepe jut a jégnek a legfontosabb tápanyag — a hus — konzerválásánál. E műveletet természetes, vagy műjég közvetlen behatása által tartottuk s tartjuk elérhetőnek. Ezen eljárás helyes s megszokott, de hátrányokkal van összekötve, különösen azon esetben, ha hosszabb ideig képtelenek vagyunk a nyers húst elárusítani. A hus — hozzá értő szakférfiak éveken át tett tapasztalatai alapján — következő változásokat szenved jégzsekrényekben: Elveszti üde színét, izetlenné válik, nyálkás anyagba burkolódik s hajlamot mutat a romlásra. E tünetmények oka abban keresendő, hogy a jégzsekrények hideg, nedves levegője a nyers hus természetével össze nem fér a kellő szellőztetés hiányában s így léghűtésre kell inkább gondolnunk; arra t. i., hogy a húst hideg, száraz levegőbe helyezhessük oly helyiségekben, melyek alaposan szellőztethetők. A ta-

pasztalat azt bizonyítja, hogy +1°R—+3°R a legkedvezőbb hőmérsék a hus megőrzésére. Nyilvános vágóhidaknál valóban jótétemény az, hogy télen és nyáron egyenlő időközök telhetnek el a levágás és elárúsítás között s e mellett ki van zárva a rossz romlott hus eladásának lehetősége. A vágóhidak ilyenmő berendezésének főelőnye még abban keresendő, hogy a szellőztetők által eltávolított levegő (—6°R) hőmérsékletű sósvizez hajtatik keresztül; ugyanis e művelet alatt először is lehül a levegő (0°R) alatt pár fokra, másodsor s főképen megtisztul a romlást előidéző anyagoktól. A légcseres hűtés oly erőteljesen megy végbe, hogy ezen utóbbi cél valóban elérhető. Ezen légtisztítás valódiságát már az is bizonyítja, hogy dacára azon körülménynek, hogy tulajdonképen folyton ugyanazon levegő járja körutját, mégis teljesen szagnélküli a hús környező lég. Látszólag ugyan észszerűbbnek tarthatnók, hogy friss küllelleg pótoljuk az elvont légmennyiséget, de a tapasztalat azt bizonyítja, hogy a küllelleg bármennyire is lehűtetik, mégis — telve lévén romlást előidéző anyagokkal — előbb megtámadja a húst, mint a folyton keringő belső levegő.

(Vége köv.)

*** A derecskei pénztár közgyűlése.** Derecskén, mint levelezőnk írja, vasárnap tartotta meg a derecskei takarékpénztár évi közgyűlést. A gyűlésen örvendetes tudomásul szolgált, hogy ez az ifju pénztárat rövid három év alatt oly szép lendületnek indult, mert csakugyan ritkaság, hogy ily kis pénztárat ily rövid idő alatt 16 százaléknyi tiszta hasznot mutasson fel és tartaléktőkéjét 4000 forintra szaporítsa. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentését a közgyűlés magáévé tette, mely szerint egy részvény után 8 százalékat fizet. Több indítvány letárgyalása után a közgyűlés az elnök elttetésével eloszlott.

*** A sertésüzlet a múlt évben.** Az első magyar sertésüzlet részvénytársaság az 1893. évről szóló jelentése kiemeli, hogy 1892 novemberben kiűtött körömfájás az üzletre nagyon kedvezőtlen hatása volt, mert Németország ennek következtében a sertésbehozatalt megtiltotta és ez a tilalom augusztus közepéig tartott. Ez idő alatt tehát a főkiviteli piac el volt zárva. De szerencsére a zsirüzlet révén visszanyertük azt, a mit az eleven sertésüzletben veszítettünk, mert a magas amerikai zsirárak lehetővé tették, hogy a sokkal jobb minőségű magyar zsir sikerrel versenyezhesse. A német beviteli tilalom megszűnése után a Németországba való kivitel szépen fejlődött ugyan, de az árak akkor sem javultak, mert a nyári bizalásra beállított anyag elkészülvén, az tömegesen vettett piacra. Az összforgalomban Szerbia 167,637 sertéssel, romániai 14,933 sertéssel vett részt; az elsőnek hozama 4995-tel, az utóbbinak pedig 9820 szal volt magasabb, mint az 1892. évben. Németországba 235,888 magyar sertés vitetett ki, 38,392-vel kevesebb, mint az előző évben, minek oka volt az, hogy hét hónapon át a kivitel Németországba szünetelt. Bécsbe elszállított 54,585, az osztrák tartományokba 104,493. A kivitelben Svájc 2045 sertéssel vett részt.

Erték-tőzsde.

(A debreceni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1894. febr. 20-án.)

Államadósság:	
Magyar aranyjradék 4% — — —	117,55 117,55
vasuti beruházási kötvény 4 1/2 %	126,50 127,50
koronajradék 4% — — —	95, — 95,50
regále váltásági kötvény 4 1/2 %	100,50 101,25
Osztrák aranyjradék 4% — — —	120,25 120,75
Egységes állam kötvény 4 1/2 %	97,75 98,50
Tisza-szegedi 4 1/2 %-os nyeresémsorsjegy	142, — 143, —
Részvények:	
Magyar hitelbank részvény — — —	437,50 436, —
Osztrák hitelbankrészvény — — —	362,40 362,60
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	114,25 114,75

Sorsjegyek:

Magyar jelzalogbank 4%-os sorsjegy	128, —	129, —
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	115,25	116,25
Magyar vöröskereszt sorsjegy — —	13,50	14, —
Osztrák " " " " — —	19, —	19,50
Olasz " " " " — —	13, —	13,50
Bazilika sorsjegy — — — —	10,75	11,25
Jó-sziv " " " " — — — —	3,30	3,60

Pénzümek:

Cs. és kir. arany — — — —	5,80	5,95
10 márkás arany — — — —	12,23	12,27
20 frankos arany — — — —	9,93	10,97
Sovereignes — — — —	12,51	12,57

Budapesti áru-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreceni Ellenőr” részére.

Budapest, február 20.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Buzát ma is mérsékeltén kínálták, a véltelkező kedvező és élénk maradt, mire az irányzat tovább szilárdult, és a forgalomba jutott 35,000 mm. 2 1/2 — 5 krral magasabb áron talált vevőre.

Eladások:

Tiszavidéki. 600—80 mm. 7,85 frt. 200—80 mm. 7,80 frt. 300—80 mm. 7,82 frt. 100—79 mm. 7,70 frt. 100—79 mm. 7,67 1/2 frt. 1000—79 mm. 7,70 frt. 100—79 mm. 7,79 frt. 400—79 mm. 7,75 frt. 3 havi időre.

Zab 7.—7,35 frt.

kézpénzfizetés mellett.

Egyéb cikkek is szilárdultak.

Határidő-üzlet. Dacára annak, hogy a külföldi jelentések ma is lanyha üzletről és elég tetemesen csökkent árákról adtak hírt, a mi piacunk határidő szokványi árai szilárdak maradtak, minthogy az idő száraz hónapok hideg és a készáruüzletben is javult hangulat észlelhető. Különösen szilárdi a legközelebbi terminus a tavaszi buza:

Zárlat 1 óra:

	frt
B u z a márc. ápril-ra 1894.	7,37—7,38
szept.—okt. 1894.	7,63 7,64
R o z s tavaszra 1894	5,80—5,82
Tengeri máj.—júna 1894.	4,82—4,83
juli-augra 1894	5, — — 5,01
Z a b márc.—áprilra 1894.	6,81—6,83
Repeze aug.—szept. 1894	12 45

Zárlat 4 óra:

	frt
B u z a márc.—ápril-ra 1894.	7,37—7,39
szept.—okt. 1894.	7,63—7,65
R o z s tavaszra 1894.	5,80—5,82
Tengeri máj.—júna 1894.	4,83—4,84
juli-augra 1894	5, — — 5,01
Z a b márc.—áprilra 1894	6,84—6,83
Repeze aug.—szeptre	2,40—12,50

Időjárás: derült, hideg.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok

Február hó 19. Hízott sertés árak:
I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgon felüli sulyban) 50.—51. kr. Öreg közép (páronkint) 300—400 kilogramm sulyban 50.—51. kr. Fiatál nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli sulyban) 54.—54,5 kr. Fiatál közép (páronkint 251—320 kilogramm sulyban 51,5—52,5 kr. — Fiatál könnyű (páronkint 250 kgm. terjedő sulyban 50.—51. kr. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klg. felüli sulyban) 49.—50, kr. — Közép (páronkint 220—280 klg) sulyban) 49.—50. kr. Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő sulyban) 48,5—50. kr.

Szerkesztői posta.

V. I. („Egy dal felett.”) Nagysád azt írja: „Mert lehet hogy silány a vers és értéke csupán annyi lehet, hogy igaz! Nincs a poézisban nagyobb érték az igazságnál! Kérjük a leg több ször az ilyen szép és igaz verseket!”

K. P. (Itt járok most a sat.) Csinosak, közölni fogjuk.

Eltha. Kétségtelen, hogy az igazságügy i novellák alatt nem Pitaval-fajta törvényszéki elbeszélések értenek. Eredetileg u justiniani törvénykönyv harmadik és utolsó részét jelenti, a mely tartalmazza a codex befejezése után a császárok által kibocsátott cons-

tituciókat. Ujabbban is egy s törvényeknek ilyen pótlását értjük az ilyen novellák alatt. Ha már mosi Nagysád Justinianról, vagy a codex és constitució szókról is óhajtan valamit hallani, az iránt tessék valami jó lexiconban lapozgatni.

B. H. Szécsy Máriáról akar ön drámát írni? De vajon tud-e valami újat mondani? Imé elődei: Gyöngyössi István, Petőfi Sándor, Tompa Mihály, Arany János („Murány estroma”) és mások elbeszélésekben, Kisfaludy Károly Szigeti József, Jókai Mór („A murányi hölgy”) Dóczy Lajos drámákban ad. Értekezéseket irtak róla Acsády Ignác, Kárpáti Károly, Viszota Gyula és mások.

B. H. (H. B. szörmény.) A „Figaro” cikke — melynek fellogását különben a magunk részéről alávalónak tartjuk — így szól: „Az uriember, a ki az uszorás ellen a kérdésben foglalt körülmények közt följelentést tesz, becsstelen ember.” Az uszorások úgy bocsátják áruba portékájukat (pénzüket, a hogyan ők jónak látják s a vevő dolga föltételeiket elfogadni, vagy el nem fogadni. A kínálat és a kereslet adják meg a dolognak értékét. Ha önök gáncsolják azt a jómódu családból való fiatalembert, a ki tíz darab ezres bankjegyet harmincezer frankért vásárol meg, úgy mit szólnak arról az emberről, a ki egy képtér, az Angelusért egy milliót fizet... a nélkül, hogy rá kényeszeriténék? Mindenkinék tetszésétől függ, hogy azt tegye, a mit akar. Ha nekem úgy tetszik, hogy megiegem z vagonomat, úgy senkinek sincs joga eugem ebben megakadályozni. — Az uszorás egyébi iránt csak azt fogja velem megfizettetni, a mit érek. Egyébiránt bármilyenek legyenek is az uszorás föltételei, mihelyt azokat elfogadtam, föltétlenül fizetnem kell.”

*) Vagy csak könnyelmű mgy az uszorás a becsstelen ember (Rv. V.)

Debreceni városi színház.

Idénybérlet 116. sz. VI. Kis bérlet 16. szám.

Szerdán, február 21 én:

páros bérletben, rendez helyárrakkal:
Pécskay Lajos ur hegedű művész első hangversenye.

I. szakasz. Virágkeringő. Szerzette Pécskai Lajos, előadja a cs. és kir. 39. gyalogezred zenekara.

II. szakasz. Vieux temps. IV. Concert, előadja: Pécskay Lajos.

III. szakasz. Viena wski Faust ábrándja, előadja: Pécskay Lajos.

HUSZÁR-SZERELEM.

Vigjáték 2 felvonásban. Irta: Muray Károly.

Csütörtökön, február 22-én:

páratlan bérletben, rendez helyárrakkal:

Pécskay Kajos ur hegedű művész utolsó hangversenye.

I. sz. Beethöven concert. I. tétel. Előadja Pécskay Lajos.

II. sz. Mendelssohn concert. I. tétel, előadja Pécskay Lajos.

III. sz. a) Raff „Cavatina”-ja, b) Hubay Csárda jelenet, előadja Pécskay Lajos.

Hatodszor:

Mongodin ur felesége.

Vigjáték 3 felvonásban.

A hangverseny szakaszok az I. II. III. felvonás után.

A mára hirdetett „P A P A” Bogyó Ilonka betegsége miatt elmarad.

M Ü S O R:

Pénteken, február 23-án: a dalegylet jótékonycélu hangversenye. (Első est.)

Szombaton, február 24-én: a dalegylet jótékonycélu hangversenye. (Második est.)

Kiadó és laptulajdonos:

„Oscokonai” nyomda és kiadó r-t.

Felelős szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Eladó kert.

A sesta-kertben két nyilas
jó karban levő
Szőlős-kert
kényelmes nyári lakkkal
eladó.

Értekezhetni lehet **Gál Eleknél**,
Széchényi-utca 1786 sz. alatt, vagy
Nagy Péterfia-utca 840 sz. alatt.

KLYTHIA A bőr ápolására. Az arcszín finomítá- sára és szépítésére **ZSIRPOR.**

Legelegánsabb toilette, bál és salonpor fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyészileg megvizsgálva és jónak találva

Dr POHL J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

E ism. 6 nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden dobozhoz csatolva.

1 doboz ára 1 frt. 20 kr.

Szétküldés utánvéte-
lrel vagy az összeg
előleges beküldése
ellen.

Gottlieb Taussig,

Főraktár: BÉCS, I Wollzeile Nr. 3.

Kapható Debreczenben **BAUM MIKSÁN** és a legtöbb illatszer
és gyógyszerüzletben és gyógyszertárakban.

PSEPHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A. „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL“.

Vértisztító labdacok ezelőtt **általános labdacok** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszertül ajánlatnak és ajánlottak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek, mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, béltétlenség s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérértelenség s az abból eredő bajoknál is: így sápkórnál, idegességekből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön fölülmulhatlan vértisztító labdacsaiból utánvétellel. Fogadjon ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsa csodahatásáért.

Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Harsche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsa kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: En gyermekágyba meghültem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsa engem nem megmentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen kifognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerése segítségül szolgáltak.

Knifcz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önmek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórságban, már életét is meguntta, melyről egyébként le is mondtam, midőn véletlenül egy dobozt kaptam az Ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinczettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes ur! Alulírott ismételtén kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésem kifejezésére ezen labdacok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia, 1883. okt. 8-án.

T. ur! Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomorbajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogyni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a **Pserhofer J.-féle**, az „**arany biredalmi almához**“ **czimzett gyógyszertárban, Bécs, I. Singerstrasse 15. sz. a.** készítenek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ár a 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt, 5 krba kerül; bérmentelen utánvétellel küldésnél 1 frt 10. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban posta-utalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánzóztatnak, ennek következtében kéretik **csak** Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van elátva.

Amerikai köszvénykenőcs gyors és biztos hatású legjobb szer, minden köszvényes és csuszos bajok, u. m. gerinceg-agy bántalom, tagszagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főtájás, fülzaggatás stb. ellen 1 fr. 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbaknak elismerve. Egy elegánsan kiállított szelencével 2 frt.

Altalános tapasz Steudel tanártól. Útés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacz, sebes- vagy gyuladt mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fogbalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv, egy általánosan ismert kitűnő háziszert, hurut rekedtség, gőres köhögés stb. ellen. 1 üvegecske ára 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Elet-esszenczia (prágai csöpp k) megrontott gyomor, rossz emésztés üvegesével 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Altalános tisztító-só Burich A. W.-től. Kitűnő háziszert rossz emésztés minden következményei, u. m. főtájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt

Angol csodabalsam egy üveg 50 krajczár, egy kis üveg 12 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s épen tartja a lábbelit, és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 krajczár, bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Helsó vagy egészség só kitűnő gyógyszer, gyomor-hurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül, az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem lévők gyorsan és olcsón megszerzethetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.